

Aan de gemeenteraad van Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

C. van de Spijker

Onderwerp

Stand van zaken dakloosheid
Resultaten Ethos-telling 2025

Ons kenmerk

Datum

VERZONDEN 09 OKT. 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

In het kader van het regionaal Actieplan Dakloosheid 2024 – 2030 heeft het college toegezegd uw gemeenteraad jaarlijks te informeren over de voortgang van de aanpak dak- en thuisloosheid in de regio Eindhoven. Daarnaast gaan we in deze raadsbrief in op de resultaten van de Ethos-telling, waaraan de gemeente Eindhoven samen met de 14 gemeenten in de regio heeft deelgenomen.

Deze raadsinformatiebrief is primair opgesteld door de gemeente Eindhoven als regiocoördinator, in afstemming met het programmateam en aangevuld met lokale informatie en cijfers vanuit gemeente Waalre.

Onderzoek

Deze telling biedt een breed en gedetailleerd beeld van dak- en thuisloosheid, inclusief de meer verborgen vormen. De uitkomsten vormen een belangrijke basis voor het verder concretiseren van (regionaal) beleid en het versterken van bestaande initiatieven.

Resultaten Ethos-telling regio Eindhoven

De resultaten van de in april uitgevoerde Ethos-telling (telling van dak- en thuisloosheid) in onze regio brengt de omvang en diversiteit van mensen die zich in een situatie van (dreigende) dak- en thuisloosheid bevinden in beeld. In totaal zijn 2.441 unieke personen in beeld gekomen. Dit betreft een breed spectrum: van mensen die verblijven in opvangvoorzieningen tot de meer 'verborgen' dak- en thuisloze mensen, die tijdelijk bij familie of vrienden onderdak vinden of op 'niet-conventionele' woonplekken zoals vakantiewoningen, auto, kraakpand etc. verblijven. Ook wordt duidelijk dat het onder andere kinderen, vrouwen en mensen die niet gedocumenteerd zijn raakt.

De Ethos-telling laat ons zien dat dak- en thuisloosheid overal voorkomt. In Eindhoven én in de regiogemeenten. In de kleinere gemeenten verblijven relatief minder mensen in de openbare ruimte en in opvangvoorzieningen. In de regiogemeenten verblijven relatief meer mensen bij familie, vrienden of derden in niet-conventionele woonruimten. Lokale verschillen hangen onder andere samen met aanwezige voorzieningen en de mate waarin relevante organisaties op de dag van de telling betrokken zijn. In grote lijnen komt het beeld overeen met resultaten van Ethos-tellingen, zoals die eerder in andere regio's zijn uitgevoerd. De Ethos-telling geeft een goed beeld waar we op kunnen voortborduren voor het formuleren van verdere acties voor het voorkomen en zoveel mogelijk uitbannen van dakloosheid. De telling laat zien dat een groot deel van de dak- en thuisloze mensen geen stabiele woonsituatie kent en daarmee in een kwetsbare situatie verkeert en noodgedwongen in tijdelijke opvang of noodopvang en andere ontoereikende voorzieningen verblijft. Ook zijn er veel personen, die noodgedwongen langer in een instelling verblijven vanwege het ontbreken van passende vervolghuisvesting

Een substantiële groep personen in regio Eindhoven zijn als zogenoemde bankslapers in beeld gekomen. Dit is een omvangrijke groep die laat zien dat dakloosheid niet altijd zichtbaar is, maar wel degelijk structureel aanwezig.

Resultaten Ethos-telling Waalre lokaal

Met een percentage van 0.10% dakloze inwoners van het totaal aantal inwoners, kent de gemeente Waalre een relatief laag aantal dakloze inwoners ten opzichte van omliggende regiogemeenten. In totaal zijn 11 volwassenen en 7 kinderen als dakloos geregistreerd.

Van deze groep verblijven 6 personen in een niet-conventionele woonruimte, 2 personen verblijven in een tijdelijke opvang voor daklozen, 2 personen wonen bij familie, vrienden of derden en 1 persoon bevindt zich in een situatie van dreigende woninguitzetting. De betrokken personen zijn merendeels in beeld en worden gevolgd binnen de reguliere zorg en ondersteuningsstructuren van de keten.

De resultaten van de recente Ethos-telling geven op dit moment geen signalen die wijzen op urgente problematiek buiten de bestaande kaders. Dit vraagt geen nader lokaal actieplan en het regionaal samenwerkingsverband met Eindhoven als centrumgemeente is hierin passend en leidend.

Actieplan dakloosheid regionaal

Wanneer we de resultaten van de Ethos-telling koppelen aan de beleidsdoelen, zoals die zijn vastgelegd in het actieplan dakloosheid, dan zijn we op de juiste weg, maar op onderdelen is focus en intensivering noodzakelijk. Het uitgangspunt van Eerst een Thuis, zoals vastgelegd in de Koers Sociaal Eindhoven (20)40, blijft onverminderd van kracht. Waarbij we streven naar een vaste en passende woonplek met passende ondersteuning nabij. Inwoners die dakloos zijn krijgen zo snel mogelijk een woning om aan hun herstel te werken en slaan de opvangketen over. Alleen voor degene die tijdelijk niet zelfstandig kan wonen zijn woon-, en opvangvoorzieningen beschikbaar.

Het aantal kinderen en jongeren direct dan wel indirect betrokken bij dakloosheid, die in de telling naar voren komen, maakt duidelijk dat de beleidslijn rond het versterken van bestaanszekerheid en aandacht voor kwetsbare doelgroepen cruciaal is. Het gaat hier niet alleen om basisvoorwaarden zoals passende huisvesting, maar ook om inkomen, onderwijs en een stabiele toekomst.

Voortzetting actieplan, lopende initiatieven en vervolgstappen

De uitkomsten van de Ethos-telling onderstrepen het belang van gerichte interventies, gezien het feit dat ook jongeren en kinderen direct of indirect betrokken zijn bij dak- en thuisloosheid. Binnen onze gemeente lopen diverse initiatieven die bijdragen aan een preventieve aanpak op dak- en thuisloosheid. De oplossing voor de aanpak van dak- en thuisloosheid ligt voor een deel ook in de regio. In onze regio ervaren we een gevoel van urgentie om onze regiovisies BW/MO door te vertalen in concrete inhoudelijke opgaves en Inboeknummer in concrete opgaves op de niveaus lokaal, subregionaal en regionaal.

Herijking regionale afspraken

Het inzicht dat de Ethos-telling ons biedt ondersteunt het belang voor een herijking van de regionale bestuurlijke afspraken voor Beschermd Wonen en maatschappelijke Opvang. Op 1 januari 2026 lopen de oude regionale afspraken af. Daarom leggen wij voor het einde van deze raadsperiode nieuwe bestuurs-afspraken ter besluitvorming aan uw gemeenteraad voor. Dit voorstel is ook een concrete vertaling van de inzichten uit de Ethos-tellingen en een nadere uitwerking van het eerder vastgestelde actieplan dakloosheid.

In het voorstel bieden we daarnaast een analyse en concretisering van de gewenste balans tussen regionale voorzieningen en lokale basisvoorzieningen. Hiermee zetten we een belangrijke stap richting een toekomstbestendige aanpak van dak- en thuisloosheid in onze regio.

Onder de Pannen/Kamers met Aandacht Initiatieven die bijdragen aan een preventieve aanpak van dak- en thuisloosheid zijn o.a. *Onder de Pannen en Kamers met Aandacht*. *Onder de Pannen* biedt (economisch) dak- of thuisloze mensen tijdelijke woonruimte door hen te koppelen aan stadsgenoten die een kamer beschikbaar hebben. Het initiatief richt zich op mensen zonder zware problematiek (zoals bankslapers) en helpt hen stabiliseren in een huiselijke omgeving, met behoud van sociale structuren en begeleiding via WIJ Eindhoven. Deze vorm van wonen biedt rust en stabiliteit, waardoor mensen kunnen toewerken naar een duurzame woonoplossing.

Op basis van de positieve ervaring en maatschappelijke meerwaarde is besloten dit project voort te zetten in 2026. Er wordt gewerkt aan uitbreiding van het bereik, door o.a. het gebruik van social media en wijkbladen. Voor jongeren die uitstromen uit de jeugdzorg of in een kwetsbare situatie verkeren, is het vinden van een stabiele woonplek vaak een uitdaging. *Kamers met Aandacht* koppelt deze jongeren aan

mensen die een kamer beschikbaar stellen én bereid zijn om een vorm van betrokkenheid te bieden. Dit vergroot de kans op een succesvolle overgang naar zelfstandigheid en voorkomt dat jongeren in dakloosheid terechtkomen. Ook dit project is actief binnen gemeente Eindhoven en sluit goed aan bij de urgentie die uit de Ethos telling blijkt.

Aankondiging bijeenkomst Beschermd Wonen / Maatschappelijke Opvang

In aanloop naar de besluitvorming over Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in het eerste kwartaal van 2026, vindt op dinsdag 18 november in de gemeente Geldrop-Mierlo een raadsinformatieavond plaats. Tijdens deze bijeenkomst verzorgt een ambtelijk vertegenwoordiger van Dommelvallei+ een presentatie over de actuele ontwikkelingen.

Raads- en commissieleden uit de gemeente Waalre zijn van harte welkom om deze presentatie als toehoorder bij te wonen vanaf de publieke tribune. De bijeenkomst is tevens via livestream te volgen en achteraf terug te kijken. Voor fysiek aanwezige raadsleden is er na de formele behandeling van het agendapunt gelegenheid om in een aparte ruimte aanvullende vragen te stellen aan het programmateam van regio Eindhoven. Een officiële uitnodiging met nadere details volgt.

Ik hoop u hiermee voldoende te informeren.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Waalre,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

burgemeester,

M.F. Oosterveer